

Keyifli Okumalar Dileriz

Binlerce kategoride milyonlarca PDF e-kitap, ders kitapları, dergiler ve romanlara platformumuz üzerinden ücretsiz ulaşabilirsiniz.

RESMİ WEB SİTEMİZ

<https://rantey.org>

Yedek ve Duyuru Kanallarımız

Sitemize erişim engeli gelmesi veya adres değişikliği durumunda aşağıdaki kanallardan güncel giriş adresine erişebilirsiniz:

- Telegram: <https://t.me/birkitapbir>
- WhatsApp Kanalımız : <https://whatsapp.com/channel/0029VbDHv8uE50Us4lvMoc0Y>

Milliyet

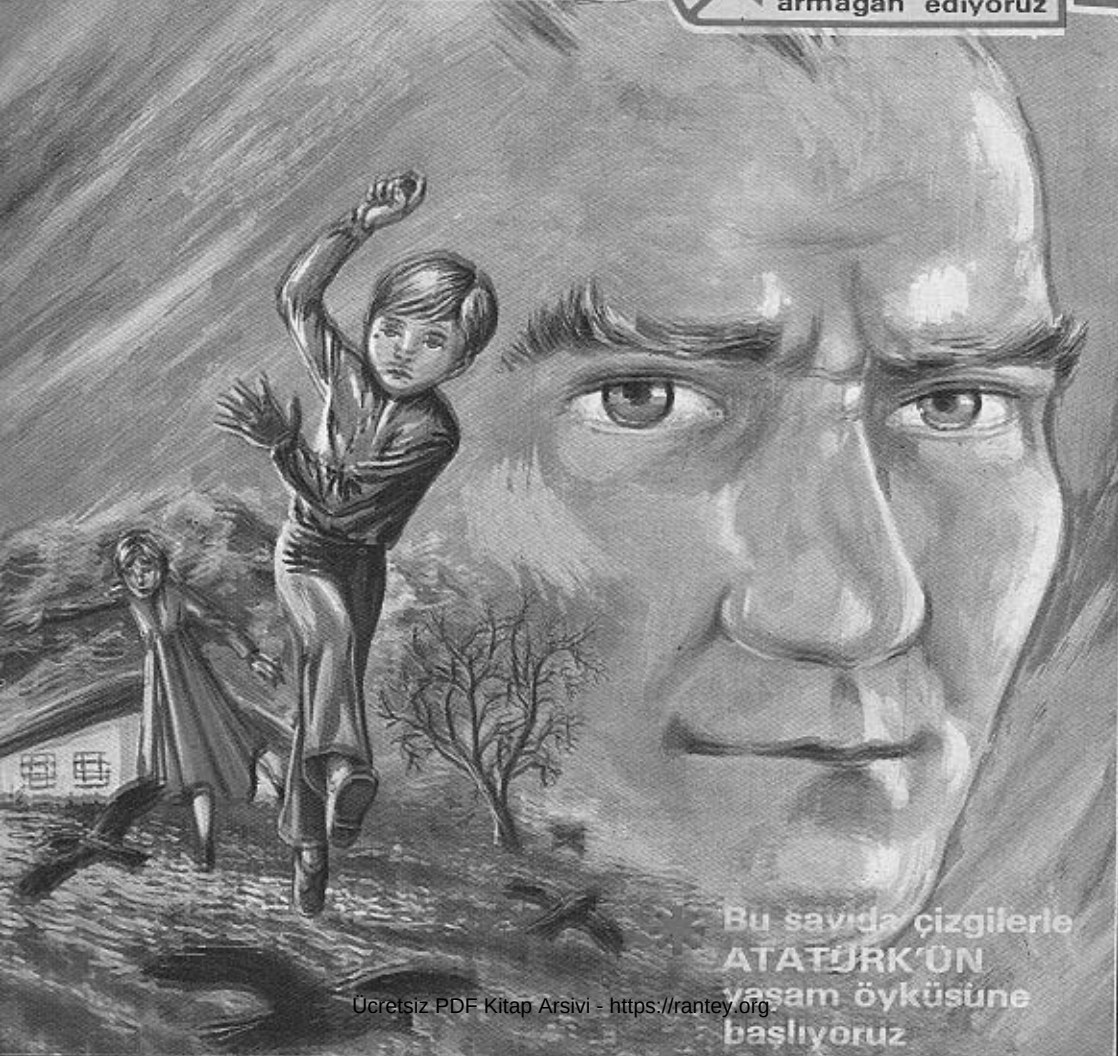
ÇOCUK

29 EKİM 1979 • Sayı: 44 • 10 Lira

Her
hafta

ANSIKLOPEDI eki
armağan ediyoruz

Bu sayıda çizgilerle
ATATÜRK'ÜN
yaşam öyküsüne
başlıyoruz

EN BÜYÜK TÜRK ATATÜRK

①

yazan:

OKTAY VEREL

çizen:

İBRAHİM KALYON

ATATÜRK

Mustafa Kemal Atatürk, 1881'de Selânik'te doğdu. Babası Ali Rıza Bey, annesi Zübeyde Hanımdır. Küçük yaşta babası öldüğü için, annesi tarafından büyütüldü. 1896'da, Manastır'da Askeri Liseye, oradan da Harp Akademisine gitti. 1904'te Okulu bitirince, ilk görev olarak Şam'a, 1907 yılında da Makedonya'ya gönderildi. Burada, "İttihat ve Terakki Derneği" ne katıldı.

1913'te, Askeri ataşe göreviyle Sofya'ya gönderilen Mustafa Kemal, Birinci Dünya Savaşında 19. Tümen Komutanı olarak, Arıburnu ve Anafartalar savaşlarında harikalar yarattı. Orada general oldu. Hicaz ve Irak cephelelerinde bulundu. Bir ara da, Almanya gezisine çıktı. Dönüşte, Suriye'de Yıldırım Ordularına komutanlık etti. Oradanken Mondros Ateşkes Antlaşması oldu ve İstanbul'a geldi.

Mustafa Kemal, ateşkes antlaşmasının ilk yılında, İstanbul'da memleketin içine düştüğü yıkımı görünce daha fazla dayanmadı. 9. Ordu Müfettişliğini alarak, 19 Mayıs 1919'da Samsun'a çıktı. Bu suretle Kurtuluş Savaşı'na başlamış oldu. Kurtuluş Savaşı, Türk ulusunun çok kötü koşullar altında gerçekleştirdiği şanlı bir savaştır. Bu kötü koşullar içinde bile Türk ulusu, varını yığını ve kanının son damlasını anavatan için vermekten çekinmedi. Her zor durumda bağrından binlerce kahraman çıkaran ulusumuz, bu acılı günlerde de yeni bir kahraman yarattı. Bu kahraman, Anafartalar'da ve daha birçok cephelelerde Türk ulusunu yıkımlardan kurtaran, Mustafa Kemal'di...

1919 yılından 1923 yılına kadar süren savaşların tümüne birden Kurtuluş Savaşı derir. Bu büyük çağın sonu da, Türk bağımsızlığının 24 Temmuz 1923'te Lozan'da, tüm dünyaca onaylandığı gündür.

29 Ekim 1923'te, Cumhuriyet ilân edildi Mustafa Kemal, Cumhuriyeti kurduktan sonra, ulusunun çağdaşlaşması için sosyal, kültürel ve ekonomik alanlarda gerekli devrimleri yaptı. 24 Kasım 1934 günü, T.B.M.M.'nin yaptığı bir toplantıda, özel bir yasayla Atatürk soyadını aldı.

Atatürk'ün yurduna son hizmeti, 2 Eylül 1938'de Hayat'ın, Anavatan'a katılmasını sağlamak oldu...

Anadoluya ayak bastığı günden başlayarak, Türk ulusunun başında, onu şan ve şeref yollarında yürüten, yaptığı sayısız devrimlerle, Türkiye Cumhuriyeti'ni uygar bir devlet haline getiren Mustafa Kemal Atatürk, 10 Kasım 1938'de hayata gözlerini yumdu. Ölümü, bütün dünyada üzüncü yaratan Atatürk, yalnız asker, yalnız devlet adamı, yalnız kurucu değildi; devrimci, halkçı ve gerçekçi idi. Yirminci yüzyılda geri ülkelerde sık sık karşımıza çıkmaya başlayan gerçekçi liderlerin öncülerindendi...

Atatürkçülük bütün tarihimizde ilk yasal ve akılcı harekettiir...

EN BÜYÜK TÜRK ATATÜRK

Ulu Önder
Atatürk'ün
Hayatı ve
Ulusal Kurtuluş
Savaşımız

yazan: OKTAY VEREL - çizen: İBRAHİM KALYON

BU MU BENİM ULUSUM ?.

BU MU ULUSAL KURTULUŞ SAVAŞI YAPANLARIN
TORUNLARI ? BU MU ULUSAL BİRLİĞİ KURACAK YERDE
AYRICALIKLAR YARATARAK BÖLÜNÜŞ İNSANLARIM
ÖZGÜR TOPRAKLARDA BU KARDES KANI NİÇİN
AKIYOR ? NİÇİN SOSYAL DÜZEN HALKIN YARARINA
İŞLEMİYOR DA GENÇLİK SOKAKLARDA BİRBİRİNE
DÜŞMAN KESİLİYOR ?

DEVİRLERLE UĞRAŞACAKLARI YERDE TÜRK
ULUSUNU ÇAĞIRAS UYGARLIK VE İNSANLIK DÜZEYİNE
ÇIKARACAK YERDE KÖLTÜK VE İKBAL SEVDASINA PÜ-
ŞEN BU KİŞİLER NEDEN GENÇLERİ BİRBİRİNE KIRDIRI-
YORLAR ?.

EKİLMİŞE HASRET, TOHUMA HASRET TOPRAK-
LAR BOMBOS... YOLLARDA YİNE KAŞNILAR GECİP Gİ-
DİYOR... HİÇ BİR YARDIM GÖRMEDEN KENDİ İNANÇ VE
MİLLİ GURURUMUZ SAYESİNDE ON YILDA BAŞARA-
BİDİKLERİNİZİN YANINDA OTUZ YILDA YAPILAMAZ
YANILAR BİR YÜZ KARASI GİBİ DİKLİMİŞ SANKİ...
İLK UYANAN ULUS EN BÜYÜK HÜRRİYET OLAN
CUMHURİYETİ BENİMSESİN O İNANILMAZ KÜÇÜK-
SÜ İLE DEVİRLERE SARILSIN... VE SONRA KARDİS
KARDİSE DÜŞMAN KESİLSİN ?.

BENİM ULUSUMU KENDİ ÇIKARLARI İÇİN BİRBİR-
LERNE DÜŞÜRENLER TÜRK DEĞİLDİRLER.

BENİM ULUSUMU DEVİRLERDEN KOPAS-
MAĞA ÇALIŞANLAR, TÜRK DEĞİLDİRLER...

UNUTULMASIN Kİ ÖZ-
GÜRLÜK VE EĞEMENLİK
BENİM KAREKTERİMDİR,
ULUSUMUN
KAREKTE-
RİDİR...

... VE BU KARİŞİKLİK İÇİNDE
BİLE YİNE İNCİMİ TEK-
RARLIYORUM. DEVRİMİN
HEDEFİNİ KAVRAMIŞ
OLANLAR DAİMA ONU MU-
HAFAZAYA
MUKTEDİR
OLACAK-
LAR-
DIR.

YAPTIĞIMIZ VE YAPMAKTA OL-
DUSUMUZ DEVRİMLERİN AMAÇI
TÜRKİYE CUMHURİYETİ HALKINI
TAYYARLIYOR. MODERN VE BÜTÜN
ANLAM VE ŞEKİLLERİYLE UY-
GAR BİR SOSYAL TOPLULUK
HALİNE GETİRMEKTRİ...

DEVİRLERİMİ-
ZİN ASIL TEME-
Lİ BUDUR.
BUNA İHA-
NET EYENLER
RÜZGARLARINI NERE-
DEN ALIRLARSA ALSIN-
LAR BANA TÜRK ÜLU-
SUNA, İNSANLIK İDEALİNE
İHANET ETMİŞ SAYI-
LIRLAR.

YIL 1938 TÜRK
ÜLUSU İÇİN UĞURSUZ
BİR YIL BÜ... İNSANLAR
SANKİ BOŞLUK
TA DOLASIYOR
GİBİ... İSTENME-
YEN BİR HABE-
Rİ BEKLİYOR. BÜ-
TÜN BİR ÜLUS
İŞÇİSİ, KENTLİSİ
KÖYLÜSÜ, AYDINI
SUGAYI...

BU, VARLIĞIN YOKLUĞA GEÇİŞ
OLACAKTIR SANKİ... BU BİR YOK OLUS, BİR
MUCİZENİN SONU OLACAKTIR SANKİ

EĞLENCE YERLERİ SUSMUŞ, MARTILAR
ACI ÇİĞUKLAR ATAKAK DENİZDEN UZAKLAŞIYOR,
MINARELERİN ETKAFINDA SÖYLE BİR DOLASTIKIYAN
SONRA DOLMABANÇE SARAYININ, ONUNDAN SÜZÜLE
REK BİLİNMEYEN YERLERE DOĞRU GİDİYORLAR.

NEDEN TÜM GÖZLERDE YAŞLAR BİRİYOK ?
NEDEN HERKEŞ SİNİRLİ VE NEDEN HERKEŞ
ONUN YERİNE OLUNUN SOĞUK ELİNİ KENDİSİNDE
HİSSETMEK İSTİYOR ?

SU GÜNEŞİN ÖLÜMSÜZ
BİRLERİNİ, SUI MAVİ
DEJİZİN SONSUZ
BİR HAYAT MUJDE
LEYEN ENERJİNİN
KENDİMADE TOPLA
MAK İSTEDİYİM

O BİTİP TÜKENMEK NEDİR... BİLMEYEN ENERJİ İLE
ÇALIŞMAK ÇALIŞMAK VE YİNE ÇALIŞMAK İSTEDİM.
O ZAMAN DEVRİMLER TAMAMIANIR YENİ DEVRİM
LERE KAPILAR, AÇILIR. O ZAMAN DÜNYA TÜRK U
LUSUNUN HER ALINDAKİ ZAFERLERİ KARŞISINDA
BİR KEZ DAHA SAĞEL DUVARCI
OYSA, DİTİK BENİM İÇİN ÇOK GEÇ KISA ZAMANDA
BÜYÜK İŞLER BİŞARLIK... ESERLERE YENİ ESERLER
KATMAMIZ GEREK. KILIMEMİS TOPLAKLAR KAL
MAMALI, FABRİKASIZ BÖLGELER KALMAMALI...
HER ŞEYE LAHK OLAN BÜYÜK ULUSUM, UYBAR
LİĞİN TÜM NİMETLERİNDEN YAKARLANMALI, YA
SAMALI BAKIS İÇİNDE, KERDE VE DİŞARDA BA
RİS İÇİNDE... KAYIŞCESİNE ÖZGÜR VE MUTLU
GENÇLER, ANALAR, AYDINLAR BENİ GÖRMEK
İSTİYELERİM. OYSA BENİ GÖRMEK DEĞER BE
HENAHAL ULUSUM GÖRMEK DEMEK PESTİDİR.
BENİM FIKIRLERİMİ VE DUYGULARIMİ ANLAŞINLAR
DUYSUNLAR, YETER, AYLIARDAN HAZIRAN KİMPE
KI BÜYÜK ATEŞİ SONDURMESE ÇALIŞAN
KÖRKÜNG, BİR EL VAR SANKİ.

BİZ GİBİ BİR EL BENİ ULUSUM.
DAN KÖRMEK İSTEYEN UĞUR.
SÜZ BİR EL, ÇOK ESKİ YIL
LARI HATIRLIYORUM. ANAMI
BABAİMİ YASANTIMI SA
VAĞLARİMİ DEVRİMLERİ
Mİ HATIRLIYORUM...
...ULUSAL SAVASI
Mİ...

ULUSAL DİRENİMİ
ULUSAL UYANIS VE
ULUSAL DEVRİMİZİ...

4 1881... SELANIK, O DEVIRLERDE OSMANLI AVRUPASININ BIR VILAYET MERKEZİ VE LİMAN ŞEHİRİDİ... MÜSLÜMAN MAHALELERİ İLE HİRSİYAN MAHALELERİ AYRI AYRIYDI... BİZİM MAHALELERİN NEDENSE HARAP, ESKİ BİR GÖRÜNÜŞÜ VARDI. EVİMİZ, PEMBE EV, AHMET SUBAŞI YAHTUT KATUNİNE DENİLEN BİR YERDEYDİ...

ANAM ZÜBEYDE MOLLA, HENÜZ YIRMI-SİNDE BİR GÜZELDİ. KUMRALA ÇALAN SARISINDI... GÖZLER MAVİYE BAKARDI, ÇOK GÜZEL VE İTİNALI GİYİNİR, BELİNDEN HİÇ BİR ZAMAN ZARIF GÜMÜŞ KEMERİNİ EKŞİK ETMEZDİ.

BİR HALK ÇO-
CUCUYDU
ANAM,
MÜSLÜMAN
ANANELE-
RİNE SA-
DİK İNANCI
LI BİR
İNSANDI.

ÇOK GENÇ EVLENDİRMİŞLERDİ. KENDİSİNİ BABAM, ONDAN SÖYLE BİR YIRMI YAS KADAR BÜYÜKTÜ... VE İKİ-SİNİN DE TARIFLERE SİĞMAZ BİR DRA-
MI VARDI. ÜÇ COCUKLARI OLMUŞ FAKAT ÜÇÜ DE ÖLMÜŞTÜ. ANAM, DÖRDÜNCÜ COCUĞUNA HAMİLEYDİ.

TANRIM, SEN BU DOĞA-
CAK COCUĞUMU BANA
BAŞLA. HERKESİN İ-
ÇİNDE, BİR KIZIM OL-
SUN, BİR KIZ İSTİY-
RUM DİYORUM
OYSA YÜREKTEN
DEĞİL BU İSTEYİŞ.
BİR OĞUM OL-
MALI, NUR TOPU
GİBİ. ÇOK GÖRME
BUNU BANA, DUY
BENİ TANIRIM...

BABAM, ALI RIZA EFENDİ DE TAM ANLAMIMLA BİR HALK COCUĞUYDU. ANAMLA EVLENDİĞİNDE YUNANİSTAN SI-
NIRINDAKİ OLİMPUS DAĞI ETEKLERİNDE CAYAGZI KOPRUSU DENİLEN BİR NOKTADA 3 LİRA AYLIKLI BİR GÜMRÜK MUHAFA-
ZA MEMURUYDU... ÇOŞU KEZ GÖRE-
Vİ İCABİ EYDEN UZAK KALIRDI.
BENDEN ÖNCE FATMA, ÖMER
AHMET ADINDAKİ ÜÇ COCUKLARI OL-
MUŞ AMA, HİÇ BİRİ DE YAŞAMA-
MIŞTI...

BEN DOĞDUĞUMDA BABAM GÜMRÜKTEKİ GÖREVİNDEN AY-
RILMIŞ, BİR POSTUYLA
BİRLİKTE KERESTE TİCAR-
TİNE BAŞLAMMIŞTI...

EVDE...

SABRET HANIM, EBE HA-
TİCE HANMA HABER
YOLLADIM... İYİ BİR EBE.
DİR, BİLİYORSUN..
NEREPYESE
GELİR.

DOĞUM

MÜJDELER OLSUN
ZÜBEYDE KIZIM...
NUR TOPU GİBİ
BİR OĞLAN COCUĞUN
OLDU...

TANRIYA
HAMDOLSUN

TUHAF
BİR SANCİ BU
BEY... BUNPAN
EVVELKİLERE
HİÇ Mİ HİÇ
BENZEMİYOR..

ADINI NE
KOYACAGIZ
BEY ?

BILMEM KI
KIZIMIZ FATMA
GITTI, OMER
GITTI, AHMET
GITTI... BARI BU
UZUN VE HAYIR-
LI OMURLU OLSA
... MUSTAFA DESEK ?

..VE BOYLECE ADIMI MUSTAFA
KOYMUŞLAR. BABAMIN BABASI
KIRMIZI HAFIZ AHMET EFENDI
ADIMI, KULABIMA OKUMUS GE-
REKLİ TORENLE. VE O GÜN-
DEN SONRA ANAMIN TEK
MEĞALESİ OLMUŞUM...
BABAM, YÜZÜME BAKMAĞA
KIYAMAZMIŞ. ÖYLESİNE SE-
VERMİŞ KI... BAZAN İKİSİNİ
DE KÜSKULAR SARARMIŞ.
YA BU SARI OSLAN DA YA-
SAMAZSA DİYE...

BABAMLA ANNEM BEN-
DEN EVVEL DOĞAN ÇO-
ÇUKLARINDAN İKİSİNİ PAPAZ-
KOPRUSUNDEKİ OKASVETLİ
EVLERİNDE, İLAÇSIZLIK VE BAKIMSIZ-
LIKTAN KAYBETMİŞLER... HATTA ANNEMİN ANLATTIĞI
NA GÖRE, AHMET'İN CESEDİNİ KÜMLÜK EİR YERE
GOMMAK ZORUNDA KALMIŞLAR DAĞSALAR BUNU ACİBA
VURUNCA DA ÇAKALLAR CESEDE SALDIRIP YOK
ETMİŞLER.

DOĞUMDAN BİR SÜRE SONRA BABAMIN İŞLERİ
BOZULMAGA YÜZ TUTMUŞ. MEMURİYETTEYKEN
SON PERECE NAMUSU OLAN BABAM, BU KE-
RESTE İSİNDEKİ BAZI OLUMSUZ DAVRANISLAR
DURAKLAMAGA SÜRÜKLEMİŞ. MEMURLARA RİS-
NET VEREMEDİĞİ VE BİR DE
EŞKIYA İLE BAŞEDEMEDİĞİ...

...KIN SIKINTILARI HER GÜN ARTIYORMUŞ. BABAM BU
KORULAR KİNDE YASAYAMIYACAKLARINI ANLAYINCA
SELANİKE YERLEŞMİŞ.
VE KERESTE TİCARETİNE
BAŞLAMISTİ. ZAMAN
ZAMAN EŞKIYALAR
KERESTE KERVANLARINA
SALDIRIYOR ADAM OLDU.
RÜYORLARDI...

GÜNÜN BİRİNDE EŞKIYA BABAMA DA
MUSALLAT OLDU. YOLUNU KESTİ
TEHDİT ETTİ. TOMRUKLARINI ÇALDI.
BİR KERESİNDE ONA İSKENCE ETTİLER.

BİZE HARC VERMEMEKTE DİRENECEK
OLURSAN, SANA, BU İŞTE HAKKI-HAYAT
TANIMMIYACAGIZ...

CEKİN SU PİS Bİ-
CASI BOYNUMDAN
KOPEKLER
SİZİ HÜKÜMETE Şİ-
KAYET EDECEĞİM.
BU SOYSUNLARIN
ONUNU ALDIRA-
CAGIM...

MUSTAFA
BUTLİYOR

İSTE BEN BU KAS-
VETLİ VE SIKINTILI
YILLAR SİRASINDA
OKUL ÇAGINA GEL-
MİŞTİM. BABAM
HASTAYDI. GÜNDEM
GÜNE ERİYORDU.
BEN İSE OKUMAK
İSTİYORDUM... O DE-
VİRDE OKUMAK İÇİN
İKİ YOL VARDI. BİRİ HİÇ
BİR DEVLETE AIT OLMA-
YAN, DERME CATMA, CA-
HİL HOCALARLA DOLU
MAHALLE MEKTEBİ

ALDIRABILDI MI ?
BASARABILDI MI ?
BUNU ? HAYIR
EŞKIYA DÜZE-
NİN DEĞİŞME
SİNE TARAFTAR
OLMADISI İÇİN
İŞİ DAHA İLERİ
GÖTÜRMEYİ
HÜKÜMETİ
BU İŞLERE
SOKMAMAK
LAZIMDI.
BABAMİ OLDUR-
MEDİLER AMA
İSİNİ DE EN-
GEL OLDULAR

...İKİNCİSİ YENİ AÇILAN SEMSİ EFENDİ OKULU.
BABAM BENİ İKİNCİSİNE, ANNEM İSE BİRİN-
CİSİNE GÖNDERMEK İSTİYORDU...

MUSTAFA'YA DİN EĞİ-
TİMİ YAPTIRMAYI DA-
HA UYGUN BULLUYO-
RUM...

BUNA KATİYYEN TARAFTAR
DEĞİLİM, HANIM... MUSTAFA ÇOK
AKILLI BİR ÇOCUK... DEVİR DEĞİŞİYOR, YENİ BİR
DÜNYANIN TEMELLERİ ATILIYOR... ONU MODERN
BİR OKULA GÖNDERMELİYİZ... SEMSİ EFENDİ
OKULUNA YAZDIRMAK EN DOĞRUSUDUR...

...KAVSALARI UZUN SÜRÜYÖRDÜ...
BİR GÜN YALNIZDIK BABAMLA...

SEN NE DERSİN
MUSTAFA?
SENİN GÖNLÜN
HANGİ OKULU
CEKİYOR?

SARIKLILARIN
OKULUNU İSTEMİYÖRÜM
BABA, AMA ANNEMİ KIRMAYA DA
RAZI DEĞİLİM... İSTERSENİZ ÖNCE
MAHALLE MEKTEBİNE KAYPETTİ-
RİN. SONRA DA, SEMSİ EFENDİ
OKULUNA...

...BU BABAMIN DA YARDIMI İLE HAYATTA İLK KURDUĞUM PLANDI.
ÖNCE, ANNEMİN ARZUSUNA UYARAK DUALARLA O KÖHNE, O BER-
BAT MAHALLE MEKTEBİNE KAYDETTİRİLDİM...
YENİ ELBİSELER ALDILAR BANA, BOYNUMA, İÇİNDE ELİFBA, AMME

ÇÜZÜ, KURANİ KERİM BULLUNAN ÇANTA ASARAK OKULA BAŞ-
LADIM... O AN ANNEMİN
MUTLULUKTAN GÖZYAĞ-
LARI DOKTUSUNU
GÖRÜYÖRÜM KAFES
ARKASINDAN...

KORKMA MUSTAFA SENİ YA-
KINDA O OKULDAN ALIP PLAN-
LAŞTIRDIĞIMIZ GİBİ SEMSİ
EFENDİ MEKTEBİNE VERE-
CEĞİM...

BÜYÜK ADAM
OLACAKSIN SEN... BUNU
GÖZLERİNDEN OKUYORUM.

OKULDA

... BU MAHALLE MEKTEBİNİ, O SARIKLILARIN
DAHA İLK GÜNDEN SEVMEMİŞTİM...
BURKULLUYOR, YEDİĞİMİZ PAVAKLAR,
SOSUTUYORDU... BİRSEYLER ÖŞRE
SİNİ TALİM EDİYÖRÜK...

VE ANLATTIKLARINI
DERSE GİREKEN YÜREĞİM
PALAKALAR BENİ, ORADAN DAHA DA
NECEĞİMİZ YERDE, İM PAVAK YEME-

BİR GÜN BABAM GEREKEN ÇIKIŞI
YAPTI ANNEME

GÖRÜYORSUN KI ÇOCUK
BU MEKTEBE İSİNAMADI.
ONUN RUHUNDA VE KA-
FASINDA BAMBAS-
KA BİR HAYAT VAR.
MUSTAFA'NIN YERİ
SEMİ EFENDİ
MEKTEBİDİR. BUNA
ENGEL OLURSAN
GÖZÜM ACIK GÜZEK

ALLAH GECİNDEN
VERSİN BEY. O
NE BÜYÜK SÖZ ÖYLE
MUSTAFA'NIN HAKKIN-
DA HAYIRLISI NE
DE O OLSUN

SEMİ EFENDİ MEKTEBİNİ
ÇOK SEVİYİM. AYDIN-
LIK BİR YERDİ BURASI.
VE BİZE ÖĞRETİLENLER
MAHALLE MEKTEBİNDEN
ÇOK FARKLIYDI. BASARI-
DAN BASARIYA KOŞU-
YORDUM. BURADA
HERKES SEVİYORDU
BENİ...

...AMA BİR
GÜN KALİGRAFİ
HOCASI ÇOPUR
HAFİZ EMİN EFENDİYE
SINIFÇA İSYAN EDİVER-
DİK. BU OKULDAKİ
EN ÜZÜCÜ OLAYDI...

BİR GÜN EVE
DONDURGUMDA
BİR FEVKALADE-
LİK OLDUĞUNU
SEZİNLEDİM.
KERPE HERKES
AYASININ ÜCUNA
BASARAK YÜRÜ-
YORDU. SANKİ
BRİSİNİ ÜRKÜT-
MEKTEN. YA DA
UYANDIRMAKTAN
KORKUYORLARMIŞ
SİBİYDİ. ÖLMÜŞ-
TÜ BABAM. ONU
BİR KEZ OLUM
DÖŞESİNDE CAN-
SIZ GÖRDÜM...

.. 47 YASINDAYDI BAĞIR-
SAK VEREMİNDEN OL-
DUĞUNDA. BEN İSE 7
YASIMI SÜRÜYORDUM.
BİR ŞEYLER KOPMUŞ-
TU HAYATIMDAN... BİR
AYDINLIK BİR YILDIZ
KARANLILIKLARA GÖÇÜP
GİTMEYİTİ. ANNEME 2
MECİDİYE AYLIK BAĞLAH-
MIŞTI. YANI 40 KURUSLUK
BİR MAAS BU TÜM YASIN-
TİMİZİN DEĞİŞMESİ DEMEK-
Tİ.

BABAMIN EN SEVDİĞİM
FOTOGRAFİ. GÖNÜLLÜ ASAKİRİ
MİLLİYE UNIFORMASIYLA ÇE-
KİLMİŞ FOTOGRAFİYDİ. O GÜN
BU FOTOGRAFİ UZUN
BAKTIM...

NE TUHAF, HAYATIMDA İLK KEZ BİR ÖLÜM ACISI DUYU-
YORDUM. BABAMI SESİNİ
YÜRÜYÜSÜNÜ, SAÇLARIMI
OKSAYAN ELLERİNİ, NEFE-
SİNİ ANLATTIĞI ÖYKÜLERİ
BUNDAN SONRA BİR DAHA
HİÇ GÖREMEYECEK, DUYA-
MİYACAKTİM. OYSA, İN-
SANLARIN HİÇ ÖLME-
MELERİNİ İSTERDİM.
HELE İYİ İNSANLARIN
HELE AYDINLIK KAFİ-
Lİ İNSANLARIN.

BABAM KENPİSİNİ
YETİSTİREMEMİŞTİ
AMA BANA İSKLİ
YOLU GÖSTEREBİL-
MİŞ. UFKUMU GENİŞ-
LETECEK ALANA
CEVRİLMİŞTİ. BASIMI
ASKER UNIFORMASI
BENİ HEYECANLANDIR-
MISTI BİRDENBİRE.

... GÖZLERİMİN YASINI
SİLİRKEN ANNEM
İÇERİ GİRDİ. OSMAN-
LI RUMELİSİNDE
GENÇ KIZLARIN HAYA-
LINI ÇOKKA SUBAY-
LAR SÜSLERDİ. ONLAR-
LA EVLENMEK İSTE-
LER, ONLARLA HAYAT
YOLUNU PAYLAŞMAYI
ARZULARLARDI.

BU FOTOĞRAFTAKİ
GİBİ BİR ZABIT OL-
MAK İSTER MİYDİN
MUSTAFA ?

CARESİZ
SELANIK-
TEN AYRI-
LACAGIZ
YAVRULA-
RIM...

... SEFALET HER TA-
RAFTA KÖ GEZİYORDU...
CARESİZ SEMGİ EFENDİ OKULUNDAN
AYRILDIM. HOÇALARIMA VE ARKADAŞLARIMA
VEDA EDERKEN, İNSANOĞULUNUN YOKSULLUK
CARESİZLİK DRAMININ YÜRESİME İŞLEDİĞİNİ
HİSSEDİYORDUM... HICKRIKLARIMI TUTUYOR AMA
KALBİMİN NE DERECE KIRIK OLDU-
ĞUNU GİZLİYEMİYORDUM...

SEHIRDE OKUMA, ÖĞREN-
ME İMKANLARINDAN YOK-
SUN BIRAKIYORDU KADER
BENİ...

SEHIR
HAYATI ÇOK
PAHALI... GİDE-
CEK BİR YERİ-
MİZ VAR... O DA
ANNEMİN İVEY
KARDESİ HÜSE-
YİN AĞA NIN YANI
LANGAZADAKİ
RAPLA ÇİFTÜĞİN.
ZE ÇALIŞIYOR
BİZE. ORALARDA
BİR SİĞİNAK BULA-
BILIR BİR SÜRE
İÇİN OLSUN, YALNIZ BENİ
ÜZEN TEK ŞEY, MUSTA-
FAM, SENİN DURUMUN.

EUMDEN ANCAK BU GE-
UYOR YEĞENİM ZÜBEY.
DE.

CİFTLİĞİN, BU KUZEY TARA-
FINDAKİ KÜÇÜK BİNAYI.

BİZİ BURAYA KABUL ET-
TİĞİNİZ İÇİN SİZE MİN-
NETTİRİM DİYALIM. GÜ-
CUMUZ KADAR ÇA-
LIŞACAK SİZE
YÜK OLMAYACA-
ĞIZ.

...SİZE TAHSİS ETTİRDİM
ORPA YATIP KALKACAKSINIZ.
PARA VERMEME İMKÂN YOK.
CİFTLİK, BİLDİĞİN GİBİ KATIPZA-
DELERİNDİR. BEN ONLAR APINA
BURADA BULUNUYORUM.

ERTESİ GÜN BENİ Mİ DİNLE MUSTA-
FA. BABAN YOK ARTIK. BURADA YA-
SAMASA MECSİRSÜN.

...YENİ BİR HAYAT BAŞLAMIŞTI BENİM İÇİN. SABAHIN
ERKEN SAATLERİNDEN GÜN DÖNÜŞÜNE KADAR
BOSTANLARI BEKLİYORDUK KARPESİM
MAKBULE İLE... TEMİZ HAVA, GÜNEŞ
BENİ MUTLU KILACAKI YERDE
UZUNLULERE SÜRÜKLÜYORDU.

...ONUN İÇİN BİRSEYLER YAPIP
FAYDALI OLMAK ZORUNDASIN.
BU İLERDEKİ TARLALARI GÖ-
RÜYORSUN. BAKLA TARLASI
DIR O... OTEDE BOSTANLAR
DA VARDIR. BUNIN BOY-
LE GÖREVİN: BU TARLA-
LARA MÜSALLAT OLAN
KARGALARI KOVALAMAK.
TIR...

...AKLIM FIKRİM OKULDA
VE OKUMAKTAYDI. HOCALARIMI
ARKADAŞLARIMI DÜŞÜNÜYORDUM.

BİR GECE

NEN VAR MUSTAFA ? NEDEN
BOYLE GECELERİ DURMA-
DAN AĞLIYORSUN ?

OKUMAK İSTİYORDUM, DÜNYAYI ÖĞRENMEK
İNSANLARI TANIMAK İLİM SAHİBİ OLMAK
İSTİYORDUM. BENİ BURADAN KURTARIN BENİ
OKULA GÖNDERİN. HÜSEYİN AĞA "ÇİFTLİK
İŞLERİNİ, ÖĞRENERSEM, GÜNÜN BİRİNDE

BURADA
CANIMI SI-
KAN SARIKLİ
CAHİL HOCALAR
VARDI.

BİR GÜN

ZENGİN OLMAYAN-
LAR KOLEDİR
BUNU İYİ BİLMİŞ
OL.

HİCBİR İNSAN KÖLE DEĞİLDİR. HELE EMERİ İLE GECİ-
NEN, HELE DOYMAY İÇİN GECESİNİ GÜNDÜZÜNE KATARAK
ÇALIŞAN HALK HIÇ BİR ZAMAN KÖLE HALİNE GETİRİ-
LEMEZ...

10

SELANİK.. MÜLKİYE RÜSTİYESİ

O GECEPEN SONRA, ANNEM DURMAĞAN
KOSTURMAGA BAŞLADI. SELANİKTEKİ
HİSİM AKRABANIN KAPISINI ÇALDI.
BENİ OKULA YAZDIRMA
OLANAKLARINI ARAMAYA

KOYULDU.
YALNIZ
ORTAĞA
HALLİ GE-
REKEN BİR
BAŞKA
PROBLEM
VARDI. BEN
EVELCE
İLKOKULLU
BİTİRMEYEN
AYRILMIŞTIK
SELANİKTEN
ORTAOKULA,
RÜSTİYEYE...

...GİREBİLMEM İÇİN İMTİHAN VERMEM
GEREKİYORDU... ÇALIŞTIM, SINAVI VERE-
REK RÜSTİYEYE KAYDOLDUM.

HOCAYI KAYMAK HAFİZ
GELİR...

NEDİR BU GÜRÜLTÜ ?
MUSTAFA NEDİR O SE-
MİN SÖYLEYİĞİN SÖZLER
BUNLARI BİR DAHA
TEKRARLIYACAK OLURSAN
SENİ AYAKLARIMIN ALTINA
ALIR. PARÇALARIM...

HALK ÇOCUĞUYUM. BEN /
HALKIN İÇİNDE YETİŞTİM.
BU YAŞA GELDİM... ELBETTE ONLA-
RIN HAKLARINI SAVUNACAM.
AZARLANACAK BİRİ VARSAYSA, HER
HALDE O BEN DEĞİLİM...

BU SÖZLERİM, ZENGİN ÇOCUK-
LARININ BİR KÜKLASI OLAN
KAYMAK HAFIZI FENA HAL-
DE SINIRLENDİRMİŞ OLA-
CAK KI YIRTICI BİR HAYVAN
GİBİ SALDIRDI ÜZERİME
SİLLE, TOKAT, TEKME, SOPA
GIRLA GİDİYORDU...
KAN-REYAN İÇİNDE
KALMIŞTİM.

...BU OKULDA
OKUMAK İSTEME-
DİĞİMİ ASKERİ
OKULA GİTMEK
İSTEDİĞİMİ ANNE-
ME AÇTIM...

HAYIR MUŞ-
TAF! BUNA AS-
LA İZİN VERMEM...
SENSİZ YAŞAYAMAM
VATANA HİZMET
HER YOLDAN OLUR.
KORKUYORUM AS-
KERLİKTE... HAYATTA
TEK DAYANAGIM
SENSİN.

SOKAKLARDA
SUBAYLAR GÖR-
DÜĞÜN ZAMAN
DURUP HAYRAN
HAYRAN ON-
LARI SEYRE-
DİYORDUM.
ASKERİ KUS-
TİVEYE YAZIL-
MAM GERE-
KİYORDU BU-
NUN İÇİN MIT-
HANA HAZIRLAN-
DIM ANNEM-
DEN GİZLİ
GECEMİ GÜNDÜZÜ
ME KATTIM KEN-
DİMİ SUBAY GÖR-
YOR AT SIRTINDA
DÜŞMAN KOVALA-
DIĞIMI HAYAL
EDİYORDUM.

OSMANLI İMPARATOR-
LÜĞÜNÜN SON DEVİR-
LERİNDE BİZİM EN
BÜYÜK ASKİMİZİ
ASKERLİK
SABANLARI TALİM
BÖRİLERİ, AT KİS-
NEMELERİ VE NAL
SESLERİYLE UYANIR-
DIK RUMELİNDE BA-
BAMDAN BANA KALAN
TEK MİRAS. ONUN 1877
HARBİNDE MÜLKİYE
TABURUNDA GEÇTİ
SUBAYKEN KULLAN-
DIĞI KILICI...

HİÇ BİR DÜŞÜ-
LÜ SÖZ MANTİ-
GİMİ KAPSA-
YAN HAYALLE-
RİMİ SÖSE-
YEN ASKER-
LİK MESLE-
GİNDEN BENİ
ALIKOYAMINACAK.

VE SINAMI ÇOK
İYİ BİR DERECEYLE
KAZANARAK ASKERİ
RÜSTİYE OKULUNA
GİRDİM. YAŞIM 12
CİVARINDAYDI...

...BU GÜNLERDE ORDU TAM BİR ÇÖKÜN-
TÜ İÇİNDE BULUNUYORDU. KÖKÇA
OSAYANLI İMPARATORLUĞU PERİŞAN-
DI. SULTAN ABDULHAMİT, KERDE VE
DİŞARDA CEREYAN EPEN OLAYLARI
ORBAŞ ETMEK HALKTAN SAK-
LAMAK İÇİN HER CEREYE BAŞ
VURUYORDU.

VATANSEVERLER ZINDAN-
LARA ATILIYOR. TAVİZLER
VERİLİYORDU...

BESİYA DAĞLARDA KOL
GEZİYORDU. HAZINE TAM-
TAKİRDİ.. YURTTAKİ AZIN-
LIKLAR AYRI BİRER ULUS
İMTİYAZINA SAHİPTİLER.

KAPUTULASYONLAR DEV-
LETİ MALİ YÖNDEN ÖL-
DÜŞÜ KADAR EKONOMİ-
MİK VE ADLI YÖNDEN
DE ZİNCİRE VURMUŞ
BULUNUYORDU.

SEVİNÇLE EVE
KOŞTUM AMA AN-
NEME SÖYLEYEMİYOR-
DUM. ANNEM DUYGU-
LARINI BANA
SÖYLE ANLAT-
MISTI...

(SUBAY
OLMAK
İÇİN İMTİ-
HANLARI
KAZANDISI.
Nİ KÖKÇA
MUIZ KADRI
BEY DEN ÖĞ-
RENDİĞİM
ZAMAN BEY
NİMDEN VURUL-
MUSA DONDUM.
OYSA BUNUN TAM
TERSİ OLDU. SENİ
MUSTAFA'MI KÜÇÜK
ASKER ELBİSELERİ
İÇİNDE GÖRÜNCE
BÜTÜN DÜŞÜNCELE-
RİM DUYGULARIM
DEĞİŞİVERDİ.
MERDİVEN-
LERİ KOŞARAK
İNDİM. SENİ
BAĞRIMA BA-
SARAK MUSTA-
FAM DEDİM.
PAŞAM DEDİM.

ARTIK YENİ
OKULUMA
İYİCE İŞİN-
MİSTİM. HER
DERSTE BA-
SARIYA ULA-
SIYOR. ÖĞ-
RETMENLE
RÜMIN GÖZÜ-
NE GİRİYOR.
ASKERCE SÖ-
RÜLAN SÖRÜ-
LARA. GENE
ASKERCE YANIT
VERİYORDUM...

ARİTMETİK
HOCAM. YÜZ
BAŞI MUSTA-
FA EFENDİ-
Dİ... ONU ÇOK
SEVERDİM.

ÖĞÜM,
SENİN ADIN
MUSTAFA. BE-
NİM DE MUSA-
TABA. GEL BİZ
BİR DEĞİŞİKLİK
YAPALIM. BUN-
DAN BOYLE BE-
NİN ADIN MUS-
TABA KE-
MAL OLSUN.

...OKULDAKİ BAŞARILARIM
BENİ ÇOK KISA ZAMANDA
CAVUSLUĞA YÜKSELTİ
SEVİNÇLE EVE KOSTUM.

BU BİR BAŞLAN-
GIÇ ANNE... GÖRE-
CEKSEN DAHA
ÇOK YÜKSELE-
CEĞİM... MUSTAFA
KEMAL ADINI HER TA-
RAFA DUYURU-
CAĞIM. KENDİME
GÜVENİYORDUM.

BENLİĞİMİ
SARAN BİR
SEVGİN
VAR MUSTAFA
TAFANIN KUV-
VETİNİ GÖRÜYÖR
BUNA İNANI-
YORDUM. BU BENİ
HEM SEVİNDİRİYOR
HEM DE KORKUTU-
YOR SENİ
PAGA OLARAK
GÖRMEDEN
GÖRSEM
ÇÖZÜM
AÇIK GİDER...

BABAMIN ER-
KEN OLUMUNDAN
SONRA, ANNEMLE
KIZKARDEŞİM MAK-
BULE BÜYÜK BİR YAL-
NIZLIK, BOSLUK, ÇARESİZ-
LİK İÇİNDE, DAVANIKSIZ KAL-
MISLARDI. SIKINTILI GÜNLER
YAKALARINI BIRAKMIYORDU.

BU ARADA
ANNE'Yİ TUTUN
REJİSİ İDARE-
SİNDE KÜÇÜK
BİR MEMUR
OLAN
RAGİP
EFENDİ
İLE EV-
LENDİ...

İSTE BU
OLAY BENİ
TARİFLERE SİGMAZ
BİR GÜZLÜĞE SEV-
KETMİŞTİ...

BİR AZ
DAHA
SABRETSEY-
DİNİZ SİZE DE
KIZKARDEŞİME
BAKABİLECEK
DURUMA GELECEK-
TİM. NE YAZIK Kİ
EVLENDİNİZ. MUTLU
OLMANIZ TEK DİLEĞİM
ÜVEY BABA İLE ANNI ÇATI
ALTINDA KALAMİYACAĞIM
ALLAH'ISMARLADIK.

DUR !
GİTME
MUSTAFA
DUR !

BUNU SİZİN
İÇİN MAKBUL
LE İL-
SENİN
İÇİN
YAPTIM.
MUSTAFA
GİTME
SENİZ...

ANNEMLE
YOLLAMIZ AYRIL-
MIŞTI. GÖZYAŞ-
LARI ARASIN-
DA GİÇİP
GİDEN GECE-
LER OKULDA
BAKTI BAK-
SARIMI GÖSELİ-
YEMEMİŞTİ.
ASKERİ RÜSTİYE BU KOŞULLAR İÇİNDE
BİTTİ. ÇOKTAKİMLİĞİMİN TAYİNESİ
SONUÇU MAMİSTİR ASKERİ İDARENİN İMTİ-
HANLARINA GİRDİM. 1995 YILINDA, PARASIZ
YATILI ÖĞRENCİYDİM.

...SELÂNİK'TEN AYRILIP
MANASTIR'A GİDİŞİM HER
ZAMAN EN TATLI ANILARIM
ARASINDA YER ALIR...
BURADA BİR KISLA HA-
VASI ESİYORDU. ASKERİ
DİSPLİN HER GEYE HA-
KIMDI. ASKERİ İDADİLER
ARASINDA BİRİZ OLSUN ÖZ-
GÜRLÜK HAVASI ESEN OKUL
BENİM OKULUMDU. 1997'NİN
BİR GÜNÜ TÜRK YUNAN SA-
VASI PATLADI...

TÜRK'ÜN GÜCÜ, TÜRK
ÜN AZMI, TÜRK'ÜN
İNANCI BİTİP TÜKEN-
MEZ ARKADAŞLAR !
GÖRECEKSİNİZ, ORDU-
MUZ, YUNANLILARA
BEREKEN DERSİ
VERECEK. GE-
REKİRSE BİZ DE
ORDUYA KATILIR, DÜŞ-
MANI KAHREDERİZ.

BU TÜRK YUNAN SA-
VASI UZUN SÜRMEDİ...
II. ABDÜLHAMİT, SAVASI SARAY-
DA YÖNETTİRİLDİ
HARBİYE NAZIRI SERASKER
KİZA PAŞA ORDU-
NUN BAĞINCAYDI.

YUNANLILAR GEREKLİ DAVA-
CI YİYEREK YENİLDİLER
AYLA BARIS MASASINDA
KAZANCI ÇIKTILAR.

GİRİT TESELYA'LDEN GİTTİ. SAVASI
KAZANAN BİZ, KAZANCI ÇIKAN ONLARDI...

MANASTIR İDADİSİNDE EN YAKIN ARKADAŞLARIM
SALİH BOZOK, NURİ ÇOKER, İSMAIL HAKKI KA-
VALALI VE ÖMER NACİDİ.
MATEMATİĞE OLAN SEVGİME BİR DE EDEBİ-
YAT SEVGİSİ EKLENMİŞTİ.
NAMIK KEMAL'IN ŞİİRLERİNİ
GİZLİ GİZLİ OKUYOR VE BU
ATEŞLİ VATAN ŞİİRLERİNİ
EZBERLİYORDUM.
HER FIRSATTA KAĞRA-
MANLIK KONUŞMAYA
BAŞLİYORDUM.
LİSÜ OLMUYOR-
DUM.

1998 DE ONSE-
KİZ YAŞAMI SÜ-
RERKEN MA-
NASTIR İDADİSİ-
Nİ BİTİRİP İSTAN-
BUL'A HARBİYEYE
GİTTİM. ARTIK BUR-
DA HEM SUBAY OLA-
RAK YETİŞECEK HEM
DE GENİŞ BİR KÜL-
TÜR EDİNECEK-
TİM. GÜZEL
KONUŞMAYA
GÜZEL YAZ-
MAYA KAR-
ŞI OLAN
HEVESİM
BURADA
DA DE-
VAM EDİ-
YORDU.

HARBİYE BİNASI
DÖRT KÖŞE BİR
KİŞLİYDİ... BURADA
EN BÜYÜK SIKIN-
TILAR KİTAPTI...
GAZETELER, DER-
GİLER, SAHSİYE TA-
BİRDİ. PAŞA'N KEN-
Dİ ACZİNİ VE ÖSMAN
LILARIN PERİSAN
DURUMUNUN Bİ-
LİNMESİNİ
KATİYET-
LE İS-
TEMLİ-
YORDU.

...NİLAYET YIRMI BİR YAŞIMDA
1902 DE HARBİYEYİ BİTİRDİM.
TEĞMENLİK RÜTBESİNİ TAKDI-
ĞIMDA SICIL NUMARAM 1474
DÜ. BİR ZAMANLARIN KÜÇÜK
SİĞİRTMACI MUSTAFASI AR-
TIK YOKTU. ŞİMDİ ONUN
YERİNİ ÖZLENEN BİR
SUBAY VARDI...
YENİ UNIFORMAMLA
BİR FOTOĞRAF ÇEKİRE-
REK ANNEME GÖNDER-
DİM.

MUSTAFA... AMAN YA
RABBI. NE KADAR DA
GÜYÜMLÜS. NE KADAR
DA YAKIŞIKLI BİR ZABIT
OLMUŞ... TİPKİ BABASI...

EVLADIM. ALLAH'A ÇOK
ŞÜKÜR İSTİKBALİNİ KA-
ZANDIN. TANRI SENİ HER
TÜRLÜ KOTULUKLERDEN
KORUSUN.

...BİR GÜN ÇOK CESUR BİR
STRATEJİ ÖŞRETMENİM-
LE KARŞILAŞTİM...

EFENDİM. BİZE TARİF
ETTİĞİNİZ GERİLLA HARE-
KATININ TÜRKİYE'DE GEÇ-
TİCİNİ KABUL EDELİM...
BİZE, BUNA GÖRE BİR
OLAY ANLATINIZ VE ONUN
TATBİKATINI YAPALIM...

PEKİ ÖŞTEĞ-
MEN. DİYE-
LİM Kİ BİL-
MEYEN BİR
NEDENLE İZ-
MİT VE KU-
ZEYİNDE
TÜRKLER İS-
TANBULA KAR-
ŞI İSYAN EDİYOR-
LAR...MESELE BİR
GERİLLA HAREKA-
TININ TATBİKİDİR...

HARP AKADEMİSİNDE, MEMLEKETTEKİ İSTİB-
DAT İDARESİNİ HALKIN NASIL SALTANATA
KURBAN GİTTİĞİNİ, NASIL TÜM ÖZGÜR-
LÜKLERDEN YOKSUN YAŞADIĞINI DAHA
İYİ ANLAMAYA BAŞLADIM...

BİR GÜN ORDUYA KATIL-
MAK İSTEDİĞİMİ OKUL
KUMANDANINA BİLDİRDİM.

(TEĞMEN MUSTAFA KE-
MAL EFENDİ SİZ KURMA
SINFI'A AY-
RILDI NİZ
VATANİ-
VEN ÇO-
ŞU
BE...

TÜRKÜN TÜRK
ZULMETMESİ
ONU SÖMÜRMEŞİ
ONU KENDİ ÇIKARI
KIN EZMESİ
AKLIN ALA-
CAĞI BİR
SEY DE.
GİLDİ...

SARAYDA
TÜRLÜ ENTRI-
KALAR DOND-
YOR, PADİŞAH
SALTANATINI DE-
VAM ETTİREBİLMEK
İÇİN HER CAREYE BAŞ
VURUYORDU. BU DURUM
BANA MANEVİ BİR EZİYET
VERİYOR. LİYKULARIM KAL-
CIYORDU. KENDİ ELYAZ-
MIMLA ÇIKARDIĞIM GAZE-
TE DE BENİ TAMİN
ETMİYORDU.

SELÂNİKE GİTTİĞİMDE
ANNEME KOŞTUM.

FASAM BENİM.
MUSTAFA KEMAL
PASAM. ÖZLEDİĞİN
GİBİ BİR SUBAY
ÇİDİN.

...GERİDEKİ YILLARI HATIRLIYORDUM.
1976 YILINDA, BİR GECE, BİZ
DEN EVVEL BURADA OKU-
YANLAR SİLİHLANARAK
AVAKLANIP PADİŞAHI TAH-
TINDAN İNDİRİYORDLARDI...

SIPKA KAHRAMANI
SÜLEYMAN PAŞA, YO-
NETİYORDU BU AYAK-
LANMAYI, ARTIK
SULTAN TAHTTA DE-
GİLDİR.

BU OLAYI HATIR-
LARKEN İÇİMDEN BİR
SES, YENİ BİR SÜ-
LEYMAN PAŞANIN
ÇIKARAK...

...TAHTTAKİ MÜS-
TEBİTİ DEĞİRMİ-
SİNİ HAYKIRIYOR
AMA HAREKE-
TE GEÇMEK O-
LANAKLARI
YOKTU HENÜZ...

NAMİK KEMAL
'IN ESERLERİNİ
ARTIK EZSERE
BULUYORDUM. HÜR-
RİYET FİKRİNİN
HALKÇILIK FİKRİNİN
HEM ESİRİ, HEY-
DE AŞIĞI OLMUŞ-
TUM...

OKULDA GİZLİ
TOPLANTILAR YAPI-
YOR. HÜR FİKRİLERİ
YAYAN GAZETİYİ
ELDEN ELE DO-
LAŞTIRIYORDUK...

...OKUL
MÜDÜRÜMÜZ
RIZA PA-
ŞA, GER-
ÇEKTEN
ÇOK İYİ
NİYETLİ BİR
İNSANDI...
BU GAZETE,
LERDEN BİRİ-
Nİ HAZIRLA-
DIĞIMIZ BİR
ŞARDA AŞAĞI-
LIK BİR HAFİYE O-
LAN ASKERİ OKULLAR
MUFETTİSİ ZÜLÜFLÜ
İSMAIL...

PAGAYI, SARAYA
JURNAL ETMEKTE
GEÇKİMEDİ. HAFİ-
YELİSİNİN ÇOĞUNLU
DE ALDI AMA, SEREF
VE İTİBARINI SIFIRLA-
DIRMIK PAHASINA...

BASILDIK VE YAKA-
LANDIK...

ARTIK NE ASKER-
LİĞİN ŞAN VE ŞE-
REFİ, NE VATANIN
İMRAKINA KOSABİL-
MEK OLANAĞI
YOKTU... ARTIK
ZİNCİRE VURU-
LACAK, ZİN-
DANLARA ATIL-
LACAK
VE
BEL-
Kİ DE...

...KURSUĞUNA DİZİLECEKTİK...
PAŞA İŞİ ORTASINDA
GÖRÜŞTÜ. SÖYLEDİ AMA, SARAY BU İŞTE BİR ŞEY ELPE EDEMEDİ...

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - <https://ranney.org>

24 YAŞINDA
11 OCAK 1905
TE AKADEMİYİ
BITİRDİM. YÜZ
BAŞIYDIM. AR-
TIK ORDUYA
RESMEN KA-
TILMISTIM.
TAYINIMI
BEKLİYORDUM.
ARKADAŞ-
LARLA BİR
APARTMAN
KATI TUTUP
GECE GÜN-
DÜZ GE-
LECEK
HAKKIN-
DA PLAN-
LAR
KURMAYA
BAŞLADIK...

BU
PLANLARIN
TEMELİ HÜR
DÜŞÜNCEYİ
ÜLKEME YAN-
MAZ TÜRK
HALKINI KENDİ
KENDİNİ YÖ-
NETİR
HALE GE-
TİRMİKTİ...

FETHİ BEY DİYE BİR ARKADAŞIMIZ VARDI. ASKERLİK-
TEN KOVULMUŞTU. BİZE RAŞTLADIKÇA, İŞSİZLİĞİNDE
AÇLIĞINDAN YALNIZLIĞINDAN DEM VÜRÜRDÜ. BİR AR-
KADAŞIM BUNU YANIMIZA ALMAMIZI SÖYLEMİŞTİ.

MUSTAFA BU ADAMA ACIYORDUM
ONU DA BİZİM APART-
MANA ALALIM...

HAKLISIN ACIMAKTA
PERİŞAN BİR HALPE
ZAVALLI BİR KİŞİ...
BİR KİŞİ EKSİK
BİR KİŞİ FAZLA NE
ÇIKAR ? İNSANLARA
YARDIM ETMEK ANA
İLKEMİZ DEĞİL Mİ ?

...OYSA ALDATILMIŞTIK...OYSA, İHANEYLERİN EN
BÜYÜĞÜNE USRAMIŞTIK...

...FETHİ DENEN
BU ADAM, ASKERİ
OKULLAR MUFETTİŞİ
İSMAIL PASANIN GİZLİ
AJANLARINDAN BİRİDİR.
VE GÖREVİNİ DE MU-
KEMMEL BİR ŞEKİLDE
YERİNE GETİRMİŞTİR...

BİR GECE YARISI
ÇALIŞMA SAĞASINDA
BAŞILDIK. BU BENİM
BAŞIMDAN GEÇEN
İKİNCİ BASKIN O-
LAYIYDI... BİZİ, DER-
HAL TASKİSLARA BİR
HÜCREYE KAPADILAR.

BURADA HERTÜR-
LÜ EZİYETİ YAPIYOR-
LAR, AGZIMIZDAN
LAF ALMAGA ÇALI-
ŞIYORLARKI AMA
HİÇ KİMSE KO-
NULMUŞYORDU...

SORUŞTURMAYI, BİZZAT İSMAIL
PAŞA YÖNETİYORDU...

HÜR FİKİRLER HA ?
SALTANATA SON VERMEK HA ?...
SUKİKAST HAZIRLIKLARI HA ?...
HEPİNİZ ORDUDAN
KOVULARAK SÜRGÜNE
GİDECEKSİNİZ...

BR SURE SON-
RA SULTAN AB-
DULHAMIT'E
SUKKAST HA-
BERİNİN YA-
LAN OLDUĞU
ORTAYA ÇIKTI.
DİĞER KO-
NULAR LİZ-
RİNDE NEFEN-
SE FAZLA PU-
RULMADI.
ARTIK SÜPHE-
LİLER ARASI-
NA KARAMIS-
TIM.
SÜRGÜNDÜM.

SELÂ-
NİKTE
OĞLU'N-
U
YÜZ-
BASİ
İNİ
FOR-
MASI
ÇİNDE
GÖR-
MEYİ
ARZU-
LAYAN
BİR
ANANIN
BU AR-
ZUSU
MAALESEF
YERİNE GEL-
MİYECİKTİ...

VE BEKLEME-
DİMİZ BİR
KARAR ÇIKTI
KARŞIYIZA
BİR SUGAY
ELİNDE BİR
KASİT OLDUĞU
HALDE
GELECEK...

İKİNCİ VE
ÜÇÜNCÜ
ORDUYA
YAPILAN
TAYİNLE-
RİNİZ DÜR-
DÜRLÜ-
RAK...

SÜRGÜN
VE İSTE ARTIK
SAM DİYİM...

BURASI
BİRİNCİ OR-
DU MERKEZİ.
DİR. OSMANLI
İMPARATORLUGU
DA YIKILMAK ÜZERE-
DİR. HER TARAFTA BİR
PERİŞANLIK. HER TARAFTA
BİR ROZGUN. HAYVANI ES-
MEKTE. ULUSUN BÜYÜK BİR
KİTLESİ SEFALET ÇİNDE GELE-
CEKTEN UMUTSUZ. YASAMAKTA
ORDUYA AKLA HAYALE GELMİYE-
CEK YOLSIZLIKLAR YAPILMAK
TADIR.

BİR KABUL GİR
YASINDI, KABİMİZA
SİSAMINDI. HİC
BİR İS VERME-
DİĞİ İÇİN DE AVA-
RE AVARE DOLA-
ŞIYORDUK...

BİR GÜN

BU DAHA NE KADAR
BOYLE GİDECEK MİS-
TAFİ ? BU SÜR-
GÜN HAYATININ SO-
NU GELMİYECEK
MI ?

BİR YOLUNU BULUP
HAREKATA KAREMA-
LIMIZ... KUMANDANLA-
RIN BAKISLARINI, GİZ-
Lİ TOPLANTILARDA
BEGENİL-
YORUM
MILFİT...

BİR GÜN

...VE BİR GÜN 30 ALAY
HAREKATA GEÇTİ. YANI
BENİM VE MILFİT'İN
BAĞLI OLDUKTUKUZ
ALAY... HERKESTE
BİR TELAŞ VARDI...

...BU OR-
DUNUN İÇİN-
DE, BİZİM VE
ÜLLESİMİZİN İS-
NAMLISUNA LEKE
SÜRENLER VAR...

...PERHAL
ALAY KU-
MANDANINA
KOŞTUM...

KUMANDANIM /
ALAYIMIZ HARE-
KETE GEÇİYOR.
BANA HİC BİR
GÖREV VEREN
YOK. BUNUN
SEBEBİ NEDİR ?

YÜZBASİ
BURAYA, HAN-
GI KOSULLAR
ALTINDA GEL-
DİĞİNİZİ BİLİYOR-
SUNUZ. İSTELİK
SİZ KURMAVSINIZ
BUNLAR ÇOK CETİN İS-
LERDİR. SAMPİRA KALMANIZ
DAHA DOĞRU OLACAK. MA-
SİNİZ DA NORMAL OÜNECEK...

BENİ ALACAĞIM
PARA İLE OYALAMAGA
ÇALISAN YURT SEY-
GİSİNDEN YOKELİN
BU ADAMI SOĞULUM
HİÇ TUTMAMIŞTI...
BİR SEYLER PONDUSU
BİZE GERÇEKTI...

...SON DERECE ÜZ-
GÜN DURUMU MU-
FIT'E ANLATTIM...

...DEMEK HAREKATA KATILMAK İSTİYOR-
SUNUZ P. DEMEK ALAY KUMANDANININ
EMİRLERİNİ, SOZLERİNİ BEĞENMEDİNİZ P.
BOYLE BİR KUSTAHLIGA MESLEK HAYA-
TIMDA İLK KEZ RASTIYORDUM...

MUFIT, DERHAL
ORDU KUMANDA-
NINA BAŞ VU-
RALIM...

...BU KUS-
TAHLISINIZIN
HESABINI SOR-
MADAN DER-
HAL BURADAN
ÇIKIP GİDİNİZ
EFENDİLER...

...DUYMADINIZ MI ?

DERHAL DEDİM.
DERHAAAL !

...KARARIM KESİNDİ...
DERHAL ATLARA ATLADIK...

BİZ ÜLKEYE
SEREFLE HIZ-
MET EDEBİLMEK
İÇİN BÜ MİS-
LECE GİRDİK
KUMANDANIM.
OTURDUGU-
MIZ YERDE
MAAS AL-
MAK İÇİN
DEĞİL
KUSTAHLIGA
GELİNCE
BU SIFATA
KİMİN LAYIK
OLDUGUNU
ZAMAN GÖS-
TERECEKTİR...

BİZ DE ONLARLA BİRLİKTE
GİDECEĞİZ MUFIT A.

MUSA-
DENİZLE...

TAMAM /
GİDELİM MUSTAFA..

...ATLARIMIZ YERİNDE DURAMIYORDU. MÜHÜR, ARTIK
SAPECE BENİM PEDİKLERİMİ YERİNE GETİRMeye KA-
RAR VERMİSTİ... TAM HAREKETE GEÇMEK ÜZERİNDİK
Kİ, BİR SIVARI TEĞMENİ
YANIMIZA SOKULDU...

SİZİN SAF
DÜŞÜMLERİNİZ
BİZİM KUŞAN-
DANLARIN DÜ-
ŞÜNCE VE DAV-
RANILARINLA
BAĞDAŞMAZ.
SİZİYE OR-
DUNUNU KAP-
SAYAN BİR
MENFAAT VAR
Kİ; BUNU HİÇ
KİMSE ONL-
YEMEZ...

İLGİNE TEŞEKKÜR
EDERİM TEĞMEN...

SİZE BÜYÜK SAY-
GIM VAR... FİKİR-
LERİNİZİ, ZEKAN-
IZIN KUDRETİNİ
BİLİYORUM.
BU HAREKATA
KATILMAYIN...
HAYATINIZ
TEHLİKEYE
GİREBİLİR...

BUNUN NE ÖNE-
Mİ VAR TEĞMEN ?

ASKERLİK MESLE-
ĞİNİN TEMELİNDE
OLMEK YA DA
ÖLDÜRMEK YATAR...

FAKAT,
BİZİ DE
YÖLÜMLÜZ-
DAN HİÇ
BİR KUV-
VET ALI
KOYAMAZ.

VE BÖYLECE OR-
DUNU DA YAKINDAN
TANIMIS OLURUZ...

SİZ, YAĞMAYA TALANA ENGEL
OLACAK DÜŞÜMLÜKTESİNİZ...
ÖLDÜRÜRLER SİZİ...

...TEĞMEN
HAKLIYDI...
BU SEFERİN
ANA SA-
YESİ YAĞ-
MA VE TA-
LANDI. IN-
SANI INSA-
NLIĞINDAN
UTANDIRACAK
KADAR CA-
NICE O-
LAYLAR CE-
YAN E-
DIYOR-
DU...

...GÖZÜMÜN ÖNÜNDE
GAŞP KATIL, YAĞMA
HAREKETLERİNİN
ARDI ARKASI KESİLİYORDU...
AMA BİZE ALDIRAN YOKTU...
YEMEK VERMİYORLAR, YATAK
CADIR GÖSTERMİYORLAR VE DİŞ
BİLİYORLARDI...
AÇTIK, UYKUSUZLUK
PERİŞANDIK AMA
AĞLA UMIYUSUZ
DEĞİLDİK
HAYRAN ÜZE
RİNDEKİ BU
SEFERİN
GAYESİ...
İSYAN
BASTIRMAK
YERİNE SOYGUN
VE TALANDI...

...BİR GÜN YİNE BU SOYGUNA
KATILAN ASKERLERİN KARŞISINA
DİKLİM...

ASKERLER !. BU
YAPTIĞINIZ SEREF
SİZLİKTİR. HEPTEN-
Zİ KURŞUNA DÜ-
DİRECEBİM...
ASKERLİK SE-
REFİNİ YOK EDİ
YOR. HALKIN
NEFRETİNİ
ÜZERİMİZE
ÇEKİYORSU-
NUZ...

SU YAĞMA
ETTİ-
NİZ YER
LEŞE
SU İNSANLARA BA-
KINIZ ? SİZİN AİLE-
ZE AYNI SEYİ YAP-
SALAR HÜGÜNÜ-
ZA GİDER
Mİ ?
ASKERLER ?

KİM BU
HALE SOK-
MUŞTU SE-
REFLİ GÖ-
KMANLI ÖR-
DUSUNU ?

EVET !.
EMİR
ALDIK

BİR SEYER
YARMAĞIN
MUSTAFA
KEMAL...

...BİZ BU
HAREKAT
İÇİN EMİR
ALTIK KU-
MANDANIM

EMİR Mİ
ALDINIZ ?...

HİÇ BİR
SEREFİ
TÜRK
SUBAYI
BOYLE BİR
EMİR
VEREMEZ
BU VAHŞETİ
DURDUR-
CACIM.

ÖNLEMİK İSTEDİM BU KAHRO-
LUSICA HAREKET DEĞİL E-
DERKEN, BİR GECE, HER NA-
GİLSA ELDE ETTİĞİM CADİ-
RİN ÇEVRESİ GÖZÜ DÖN-
MÜŞLER TARAFINDAN BARI-
LIVERDİ.

DERHAL
SİLÂHIMA
SAGLIĞI
DİŞİ
HİLA-
DİM.

AH
YABANILAR

NE İSTİYORSUNUZ ?
OSMANLI HÜKÜMETİ ADINA ÇEVİRİLEN
BU DOLAPLARA GÖZ YUMUŞUMU MI ?
ELİNİ TETİĞE SÜRENİ ÇANŞIZ YERE
SERERİM... DEĞÜLÜN BURADAN...

NE ?

...BU ALTIN-
LARI PA-
ALDIN YE-
RE GÖTÜR
PARANIN
KÖLESİ DEĞİ-
LİZ BİZ...

...BİZ İNSANLIĞIN
SEREF VE
HAYSİYETİN
KÖLESİYİZ...
BUNU DA
BOYLE
SÖYLE !..

GİT KUMAN-
DANIRA SÖY-
LE, BU ULU-
SUN ORDU-
SUNU HIR-
SIZLIKLAR-
A ALET
EDENİN
HESABINI
BİR GÜN
VERE-
CEKTİR.

YÜZBAŞIM !,
BUNU Kİ-
MANDAN
GÖNDERDİ
SİZİN HAK-
KINIZ, Sİ-
ZİN HİS-
SENİZMİS.

BOYUNA KA-
TİLANILARIN
BİRİ, BİR SA-
BAH ERKEN
SAATLERDE
ELİNDE BİR
MIKTAR ALTINLA
ÇIKAGELDİ...

...BİR GÜN SAMPA, HAMİDİYE
CARSINDA, ARKADAŞIM
MÜFİT'LE DOLAŞIRKEN
MÜRETTİP KUVVET KÜ-
MANDANI LÜTFİ BEY'LE
KARŞILAŞTIK...

LÜTFİ BEY... ALDIŞI-
MIZ DERS BİZİM
İNANLARIMIZI, GE-
LECEĞİN OLAN İMA-
NIMIZI DAHA DA
KUVVETLENDİRMİŞ-
TİR.
GÜNÜN ADAMI DEĞİL
GELECEĞİN ADAMI
OLACAKTIR...
NANMAK, KENDİMİZİ
İTİMAT ETMEK VE
YILMADAN ÇALIŞMA-
MIZ GEREKİYOR...

EYET ?

SENİN
GÖRÜŞÜN
NEDİR ?

BİR ARA

BU KÜÇÜK DÜKKÄ-
NİN KAPISINDA
DURAN BABACAN
İRTİYAR.

...BAKILARI BİR
BEYLER SÖYLER
GİRİ... DÜKKANA
GİRİP ONUNLA
TANISMALIYIM...
KÜLTÜRLÜ BİR İN-
SAN... BELLİ...

DÖRÜSÜ
YAPILANLARI BEN
DE DÖRÜSÜ BULMU-
YORDUM MUSTAFA ?
AMA KARE KOYA-
CAK GÜC YOK BEN-
DE DÖRÜSÜ SANA
İNANIYORDUM.

...BURADA İĞİNC KİTAPLAR VAR.
DEVİRİM, SOSYALİZME FELSE-
FEYE VE TİBSA AİT... BUN-
LARI MEŞGUL OLUYORSU-
NUZ GALİBA ?

BUNU SAKLIYA-
CAK DEĞİLİM
EFENDİLER...
BEN HÜRİYET
ÇİM, ADAM
MUSTAFA DİR...
TİBSİVEDE OKUR
KEN FİKİRLERİM-
DEN DOLAYI OKUL
DAN ÇIKARILIP BU-
RAYA SÜRGÜN EDİL-
DİM...

EVİMİZ GELİN ORADA
BOL BOL KONUŞURUZ...

Dr. MUSTAFA'NIN EVİ...

...O GÜNDEN SONRA
AĞAŞI MUSTAFA
NIN EVİNE GİDER
OLDUK...

ARKADAŞLAR... OSMANLILAR
BİTMEK ÜZERE. HALKIN, HANEDANLA
ORDUNUN HERKESLE İLGİSİ KESİLMİŞ
GİBİ... DEVRİMDEN BASKA İHTİLÂDEN
BASKA YAPACAK NİÇ BİR ŞEY KALMA-
MIŞTIR... BUNA KARAR VERECEK OLUR-
SAK. BİZE KATILACAK GERÇEKTEN
DEĞERLİ ARKADAŞLARIMIZ VAR...

HARP OKULU ÖĞRENCİSİYKEN DÜŞÜNDÜKLERİMİ
SİMİDİ BİR TIBBİYELDEN DUYMAK BANA
GURUR VERİYOR...

AKIL YOLU BİRDİR ARKADAŞLAR...
HÜRRİYET EN BÜYÜK NİMETTİR
ARKADAŞLAR... KULA KUL OLMANIN
ANLAMI YOK...

O HALDE
ARKADAŞLARI
TOPLAMALIYIZ

EVET...
DERHAL !..

FAKAT !..

BU İHTİLÂLİ SEC
KALMADAN YAPMA-
LIYIZ ARKADAŞLAR...
DÜŞÜNEBİLENLER
BİRLESELİM !..

BİR SA-
NİYE ARKA-
DAŞLAR
İNANINIZ Kİ
KALBİM DE
KAFAMDA SİZİN-
LE BİRLİKTE AMA
BENİ MAZUR GO-
RÜN.. CESARETİM YOK.
SİZ BU KUTSAL SAVA-
ŞA GİRİŞİN...

VE BENİ UNUTUN
SİZE YARDIMIM
DEĞİL, BELKİ ZA-
RARIM DOKUNUR...

VE ARAMIZDAN AVRILDI MÜRETTİP
KUVVET KU-
MANDANI LÜTFİ BEY...

... HAYATIMDA HEYECANLI ATAK
OLDUĞUM KADAR DAİMA
DENGELİ VE HESAPLI DAY-
RANMIŞIMDIR... ŞİMDİ ÖR-
KİSİYİK... DÜŞÜNÜŞÜMDÜR, ANCAK
HÜR FİKRİLİ İNSANLARDIR Kİ
VATANLARINA FAYDALI OLAB-
LİRLER...

... EVET, O GÜNDEN SON-
RA UYUKLARIM YENİDEN
KAÇMIŞTI... GECELERİ
DURMAZDAN KİTAPLAR
OKUYOR, BİLGİMİ ARTIRI-
YOR, PLANLAR KURUYOR-
DUM...

... BURALARDA SEFALET
SALTANAT SÜRÜYORDU...

PİŞLİKLERİNDEN, KOKU-
LARINDAN YANLARINDAN
GEÇMEYEN BU ZAVAL-
LI İNSANLARI KURTAR-
MAK GEREKİRDİ...
AMA NASIL ?

NE DİYOR NAAK KEMAL

"HAKIR OLDUĞUĞA MİLLET
ŞANINA NOKSAN GEÜR
SANMA,
YERE DÜŞMEKLE CEVHER
SAĞT OLMAZ, KADR-U
KİYMETTEN "

O GÜNÜ
O GÜNÜN
HEYECANINI
HAYATIM
BOYU
UNUTAMAM
MİŞİM...

TAMAM,
MÜKEMMEL !
"SU ANDAN
İTİBAREN YAL-
NIZ VATANI
YALNIZ HÜR-
RİYETİ DÜ-
ŞÜNECEĞİZ"

AKKADASLAR
BU ANDA BİR
CEMİYET KUR-
MAK VE FAAL-
İYETE GEÇME,
YİYİZ BU GİZLİ
İHTİLALCI BİR ÖR-
GÜT OLACAKTIR... ATEŞ-
LE ÇYNDURMAY, HEKİME-
SİN RASTIĞELE BİRİBİRİNİ
HİBAR ETTİRİ BOYLE BİR
DEVREDE GİZLİ ÖRGÜT KUR-
MAKLA HAYATIMIZI VE GELE-
CEĞİMİZİ TEHLİKE
VE AYTIŞIMIZ BİR
GERÇEK. AMA
BU ULUS BU
VATAN BİZ-
DEN BUNU İSTİYOR...

VATAN VE HÜRRI-
YET CEMİYETİ
DESEK ?

EYET
VATAN
VE HÜR-
RİYET.

...ÇOŞU KEZ BU MANZARA KARŞISINDA İSTANBULU
BOĞAZI VE SARAYLARI HATIRLADIM.
SAZ ALEMLERİ, CENNET GİBİ BAHÇELER, ÇEV-
RİLEN KUZULAR, AMA HAL SEFİLMİŞ, HALK
ACIYI HALK ÜSTÜNDEN BEZMİŞMİŞ.
BUNU BİR DÜŞÜNEN YOK
HAFİYELER, HER TARAF-
TA KOL GEÇİYOR, İSYAN-
LAR BİRBİRİNİ TAKIP
EDİYOR... NE ÇÜL, NE
ULAM, ARACI, NE FAB-
RİKA, BUNLARI AKU-
NIN ÜCUNDAN GEÇİ-
RENE RAŞTANMIYOR.
RAŞTANSA BİLE KEN-
DEİNİ SÜRGÜNDE BU-
LUYOR...

...GECELERİ BEYAZ ÜNİFORMAM, KILI-
CIM VE PUSUNCELERİMLE YALNIZ
SOKAKLARI ARSINILAR, PİRİL PİRİL
YANAN AY IŞIĞINDA FIKIRLE-
RİMİ DA HA BELİRLİ HA-
LE GEL MİS SANIRDIM...
BU U LUS BU VATAN
REHEM, HAL KURTULACAKTI...
ARTIK BİR GİZLİ ORGÜTÜN
BAŞINDAY DİM...

...NE YAPIP YAPIP HAREKETE GEÇE-
CEKTİM... BİR SÜRE OVALANMAK
İÇİN MANEVRALAR, TERTİPLE-
DİM... OKULDA ÖĞRENDİK-
LERİMİ, BAŞKALARINA... ONLA-
ÖRETMİŞE SE... RA AŞI-
REFLÜ ASKER... LAMASA
LİK MİŞLE... ÇALDİM...
SİNİN İN-
CELİKLE-
RİNİ...

TEK
ÇIKAR
YOL
ŞEHLİK'E
GİTMİK
YÜREĞİMEDEKİ
BİTİP TÜKEN-
MEYEN ATE-
Şİ ORADA
BAŞKALARINA
AŞILAMAK...

ORDUDA HÜSRİYERİ OLUPAK
BİRİNEN VE O ZAMANLAR SELA
NİKTE BULLUNAN MİL-
TARKEM MEYKİ TOPLU
KUMANDINI ÇIKKI
REYAYA DEĞER
BİR MEKTUP
YAZDIM...

SANĞİDEER PRAA HAZİRELERİ...
BEN HÜSRİYET FİKİME ESİR OLUPAK
KURANAY HÜZÜRS
SUAĞİDİNGİM... MÜDELE EDEBİL
SADAMİTİCARLA MÜDELE EDEBİL
MEİM İÇİN SELAM E GÖNEM DİĞER
SİZİNLE... ASIL YAPAMAM SABİTİR İLE TEF
RİBİ MEAN TENİM EDEBİL DÜŞÜNÜZ
BUNU MEAN TENİM EDEBİL DÜŞÜNÜZ
SANĞİDEER PRAA HAZİRELERİ...

...PASADAN ALDIĞIM
ÜSTÜ KAPALI MEKTUP
BANA BAZI SEYLER
VAADEDİYORDU...

...ÇİĞNA DÖN-
MÜSTUM SE-
VİNÇEN...

BU ÜMİT VA-
DEDEN MEKTU-
BU ARKADAŞLA-
RA OKUMALIYIM

...ARKADAŞLARIMLA
BU KÖNÜYÜ TART-
TIŞTIK...

BURADAN BİR
AN ÖNCE GİT-
MELİYİM...
PASANIN
CEVABI
BANA
ÜMİT
VERİYOR

HER SEYİ GÖYE ALMA-
DAN BASARIYA ULAŞI-
MAZ... ARKADAŞLAR
BURADAN KAÇACAĞIM
VESİKASIZ OLARAK
YOLA ÇIKACAĞIM...

TEHLİKENİN
KUCASINA ATI-
LIYORSUN
MUSTAFA !..

TANRI YARDIMCIN
OLSUN MUSTAFA !..

FAKAT AZİZİM SEN
BİR GÜRGÜNSÜN...
YAKALANACAK OLUR-
SAN SONLU OY
GELMEZ...

DR. MUSTAFAYI
YANLIŞ ANLAMA...

YÜRÜYÜŞÜM VE KAFAM
SENİNLE BERABER
MUSTAFA KEMAL !..

...YİNE DE BİRSEY-
LER SOYLİYEMİ-
YORUM... YAKA-
LANDIĞIN ANDA
MEMLEKET
SENİ DAHA
TANIYAMA-
DAN, BU
LİLUS ÇOK
BÜYÜK BİR
EVLADINDAN
YOKSUN
KAL-
CAK

ALLAHİSMARLADIK !

TARTIŞMANIN YERSİZ
OLDUĞU KANESINA
VARARAK DOĞRU
YAFAYA GİTİM...

...BAZI DOSTLARIN
YARDIMLARI İLE
POLİSİ DE GÜM-
RÜKÜLERİ DE ATLA-
TIP...

BURADA
KIYAFET
DEĞİSTİRE-
REK BİR
YABANCI VA-
PURUNA AT-
LADIM. PI-
RE'DEN SE-
LANK'E GEÇ-
TİM...

...YOL BOYUNCA H-
YALLERİM DÜŞÜNCE-
LERİMİ SÖSLÜYÖR-
DÜ. HUR BİR MİL-
LETİN BAYRAK-
LAR ELLERİN-
DE BAYRAM
YATIGINI GÖ-
RÜR GÜN
OLDUM...

ANNEMLE
KUCAKLAŞTIK

SELANK

ANNE !

MUSTAFA !
NEDEN SURAY
ELBİSENLE PE-
GİLSİN ?
NİN BURAYA
GELMEĞİNİ DAHA
EVVEL BİLDİRMEYİN ?
YOKSA İZİNSİZ
MİSİN ?

DOĞRUKA GÖÇÜKLÜ
GÜMÜN GEÇTİĞİ EVE
KOSTUM... ALIŞTIR SÜ-
BASİ MAHALESİNDEKİ
PİNZE EVE...

BUNU YAPMAMALIYDIN... PADİŞAH
EFENDİMİZİN ARZUSUNA KARŞI GEL-
MEK DOĞRU BİR DAVRANIŞ DEĞİL.

SANA
BASİT BİR
KİTA KAĞASI
GÖZÜ İLE
BAKILMA-
SINA YÜ-
REĞİM
RAZI
GELMEZ.

FİKİRLERİNE
SAYGIM VAR
ANNE...

...ANCAK KAÇAK DA OLSAM SÜĞÜN-
DEN DE GELEBİM. PADİŞAH EFEN-
DİMİZİN EMİRLERİNİ EZEREK
BURAYA GELEBİM. SARTTI İ-
ZKİMİN EMİRETİNİ
YAPTIYIM. ANNE... SEN
BU KONUDA FAZLA
UZULME...

UZULME
DEMEK
KOLAY
AMA
GEL
SEN
KENDİNİ
BENİM
YERİME
KÖY ÖS-
LÜM...

...SELÂNİK'TE YAPTIĞIM İKİNCİ İB. BİR
GECE DOĞRUCİA SÜKRÜ PAŞANIN
KONASINA GİTMEK OLDU. NİCEÇİ-
YE SELAM VERİP ADIMI SÖYLE-
DİM. PAŞAYLA GÖRÜŞMEK
İSTEDİĞİMİ BİLDİRDİM.

PAŞA HAZRETLE-
Rİ BÖN DERE-
CE MEŞGUL-
LER... SİZİ
MAALESEF
KARUL EDE-
MİYECEK-
LER. NE
BU GÜN
NE DE
BAKSA
BİR
GÜN...

FAKAT NASIL OLUR ? SİZ BİR
KERH DAHA
GİDİP KENDİ-
SİNE BANA,
SAMA
GÖNDER-
DİĞİ
MEK-
TUBU
HATIR
LATIR
ONU
KEN-
Dİ-
NE
İADE
ETMEK
İÇİN GEL-
DİĞİMİ
BİLDİRİN.

BEN HAYLI OLDUĞUMA
İNANARAK HER ŞEYİ GÖZE
ALDIM ANNE...